

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtecu.)

Št. 11. Ljubljana, dné 1. novembra 1900. VIII. tečaj.

Tvoja mama so ti umrli . . .

(Priobčil *J. B. Boleslav.*)

Se sedaj Vas vidim in spominjam se še, kakor bi se zgodilo včeraj . . . Šest sveč je pojemalo ob Vaši krsti ter nekako skrivnostno obsevalo s črnim suknom obito ostenje. Mrtvaška tišina je vladala, in zdelo se je, kakor bi se Vaša duša obotavljala zapustiti nas same — nepreskrbljene.

Ah, da bi vedel takrat, kaj sem izgubil, zlata mama, kakor vem sedaj! — Ni se bilo čuditi moji otročji preprostosti, da sem bil vesel mnogobrojnih posetov in da sem se ponašal s tem, da se vršé radi matere . . . Da bi bil vedel, da se jih mati ne zavedajo, da je zaspalo njih zlato srce, da je oledenelo njih mehko naročje! — Mala sobica, ki sicer skoro ni zadostovala za borno hišno opravilo, je morala biti sedaj dovolj obsežna — za oder z mrličem. Dopolnil sem četrto leto; prvi mrlič, ki sem ga videl za svoje mlade dobe, ste bili — Vi. In predstavljal sem si ta mrtvaški oder za

vse kaj drugega ... Zrl sem Vam v obraz, v Vaše zaprte oči, v svoji otročji domišljiji sem menil, da sanjate najslajši sen, in stopical sem na lahno, boječ se, da bi Vas ne vzbudil iz rajskega spanja ... Ah, da bi Vas mogel vzbuditi, imel bi Vas še in ljubil bi Vas, kakor sem Vas ljubil takrat.

Kako bi si mogel misliti, da me morejo zapustiti moja zlata mama, da jih ne bom imel nikdar več. Opažal sem prijatelje in znance, da se jim je utrnila marsikatera solza, a jaz takrat nisem umel solzâ. Obe sestri sta bili objokani ter zrl name z nekakim pomilovanjem, češ, blagor ti, ki ne veš, kaj se pravi izgubiti mater! In res, nisem vprašal, kdo mi bode v bodoče rezal kruha, kdo me priporočal angeljčku varihu, kdo mi pel uspavanko, kdo zame skrbel — čemu li, saj nisem vedel, da so — umrli.

Prišel je večer in moral sem iti spat. Popraševal sem, kje so mama, a izvedel le, da spé ... Molila je z menoj prvič starejša sestra. Čudno se mi je dozdevalo, črne slutnje so se mi porajale v mladi duši, in nič kaj rad nisem molil z njo. Dolgo nisem zaspal, a nazadnje me je spanec vendarle premagal ...

In tedaj ste prišli Vi, dobra moja mamica, s koščkom kruha, ter me s smehljajočim obrazom vzeli v svoje naročje. Popraševal sem vas, kje ste bili tako dolgo, ste li pozabili na svojega Jožka, ali niste vedeli, da je lačen, da bi rad kruha —, in odgovorili ste mi, da ste bili pri atku, da mi prinese konjička, ki ga bom lahko jahal, živega — ter me tako potolažili.

— Kje pa so naš atek?

— Tam v nebesih, kjer je tako lepo, kjer jedó angeljčki sladko potico, odkoder ti prinesó atek najbolj iskrega konjiča.

— Mama, jaz grem z Vami k atku; meni je tako dolgčas.

— Srček moj, sedaj še ne moreš k atku; če boš priden, te pokliče Bogec sam k sebi, in potem ostaneš lahko za vselej pri atku v nebesih; samo priden bodi!

Hotel sem nekaj odgovoriti, a nisem mogel. Čutil sem le, da so me mama objeli in poljubili. Potem jih nisem videl nič več ...

Solnce je bilo že precej visoko, ko pride sestra k meni. Napravi mi čez čelo molčé križ ter me obleče. Zopet sem prašal po mami. A odgovorila mi ni; obrnila se je v kot ter zaihtela.

* * *

Osodepolni trenutek je prišel. Ljudje so se začeli shajati v veži in na cesti. Pred vsem so opažali mene, a jaz nisem umel njih pogledov. Prišli so tudi možje, trdih in resnih obraznih potez, črno oblečeni; prinesli so nosilnico. Dobil sem od sestre nov klobuček s črnim ovitkom, ki sem ga začudeno ogledoval.

Kaj pomeni vse to?

Vzela me je v naročje ter pristopila k mami, ki so ležali nepremično v črni krsti. Poljubila me je, ter dēla z jokajočim glasom:

„Jožko, moj zlatek, tvoja mama so umrli.“ — Zajokal sem na glas, a največ le zato, ker je jokala ona . . . Kaj se je godilo pozneje, ne vem več.

* * *

In ako se Vas spomnim sedaj, nenadomestljiva mati, ko Vas že davno krije hladna ruša, mi dē neki notranji glas, ki ga pa sedaj razumem bolje, kakor nekdanj:

„Tvoja mama so ti umrli . . .“

Ko je sadje zorelo . . .

(Črtica. — Zapisal F. Ks. Steršaj.)

Ko je sadje zorelo . . .
No, kaj je bilo takrat? — Nič. Ivanov Slavko je bil takrat prvič tepen. Zakaj — seveda ne bodete težko uganili, ko veste, da je sadje zorelo. I, seveda! Doma niso Ivanovi imeli nič vrta, torej tudi sadnega drevja ne. Lahko bi ga sicer imeli, a oče Ivan so imeli druge skrbi, prodajalnico in gostilno. To niso male skrbi! — In tedaj je bilo, ko je bil Slavko prvič tepen.